

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2004/2003,
annettu 4 päivänä marraskuuta 2003,
Euroopan tason poliittisia puolueita ja niiden rahoitusta koskevista säännöistä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 191 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁽¹⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 191 artiklan mukaan Euroopan tason poliittiset puolueet ovat tärkeä yhdentymistä edistävä tekijä unionissa, ja ne myötävaikuttavat eurooppalaisen tietoisuuden muodostumiseen ja unionin kansalaisten poliittisen tahdon ilmaisemiseen.
- (2) Olisi vahvistettava tietyt Euroopan tason poliittisia puolueita koskevat perussäännöt, jotka koskevat etenkin niiden rahoitusta. Tämän asetuksen soveltamisesta saatu kokemus tulee osoittamaan, missä määrin näitä sääntöjä olisi täydennettävä muilla säännöillä.
- (3) Käytäntö osoittaa, että Euroopan tason poliittisten puolueiden jäsenet ovat joko poliittiseksi puolueeksi ryhmittyneitä kansalaisia tai keskenään liiton muodostavia poliittisia puolueita. On siis syytä täsmentää, mitä tässä asetuksessa tarkoitetaan poliittisella puolueella ja poliittisten puolueiden liitolla.
- (4) Sen määrittämiseksi, mitä Euroopan tason poliittisella puolueella tarkoitetaan, on tärkeää asettaa tiettyjä ehtoja. Erityisesti on välttämätöntä, että Euroopan tason poliittiset puolueet noudattavat niitä periaatteita, joihin Euroopan unioni perustuu, jotka sisältyvät perussopimukseen ja jotka on tunnustettu Euroopan unionin perusoikeuskirjassa.
- (5) Olisi säädettävä menettelystä, jota tämän asetuksen mukaista rahoitusta haluavien Euroopan tason poliittisten puolueiden on noudatettava.
- (6) Olisi myös sovittava niiden ehtojen tarkistamisesta, joiden perusteella ratkaistaan, onko kyse Euroopan tason poliittisesta puolueesta.
- (7) Tämän asetuksen mukaista rahoitusta saaneiden Euroopan tason poliittisten puolueiden olisi sitouduttava noudattamaan vaatimuksia, joilla pyritään takaamaan avoimuus rahoituslähteiden osalta.
- (8) Nizzan sopimuksen päätösasiakirjaan liitetyn, Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 191 artiklaa koskevan julistuksen N:o 11 mukaisesti tämän asetuksen nojalla myönnettävä rahoitusta ei saisi käyttää suoraan eikä välillisesti poliittisten puolueiden rahoittamiseen kansallisella tasolla. Saman julistuksen mukaan Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoitusta koskevia säännöksiä olisi sovellettava samoin perustein kaikkiin Euroopan parlamentissa edustettuina oleviin poliittisiin voimiin.
- (9) Olisi määritettävä, minkä luonteisiin menoihin tämän asetuksen nojalla annettavaa rahoitusta voidaan käyttää.
- (10) Tämän asetuksen tarkoittamaan rahoitukseen myönnettävistä määrärahoista olisi päätettävä vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (11) On välttämätöntä varmistaa Euroopan unionin yleisestä talousarviosta rahoitusta saavien Euroopan tason poliittisten puolueiden mahdollisimman suuri avoimuus ja niiden varainhoidon valvonta.
- (12) Olisi säädettävä vuosittain käytettävissä olevien määrärahojen jakoperusteesta ottaen huomioon yhtäältä edunsaajien ja toisaalta Euroopan parlamenttiin valittujen edustajien määrä.
- (13) Teknisessä avussa, jota Euroopan parlamentti antaa Euroopan tason poliittisille puolueille, olisi otettava huomioon yhtäläisen kohtelun periaate.
- (14) Tämän asetuksen soveltamista ja rahoitettuja toimia olisi tarkasteltava Euroopan parlamentin antamassa kertomuksessa, joka olisi julkaistava.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 19. kesäkuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 29. syyskuuta 2003.

- (15) Tuomioistuinvälillä, joka kuuluu Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan, edistetään tämän asetuksen asianmukaista täytäntöönpanoa.
- (16) Jotta siirtyminen uusien sääntöjen soveltamiseen helpotuisi, olisi eräiden tämän asetuksen säännösten soveltamista lykättävä, kunnes Euroopan parlamentti kokoontuu vuoden 2004 kesäkuussa pidettävien vaalien jälkeen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

Tässä asetuksessa vahvistetaan Euroopan tason poliittisia puolueita ja niiden rahoitusta koskevat säännöt.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'poliittisella puolueella' kansalaisten muodostamaa ryhmittymää,
 - joka pyrkii poliittisiin päämääriin ja
 - joka on tunnustettu tai perustettu vähintään yhden jäsenvaltion oikeusjärjestyksen mukaisesti;
- 2) 'poliittisten puolueiden liitolla' organisoitunutta yhteistyötä vähintään kahden poliittisen puolueen välillä;
- 3) 'Euroopan tason poliittisella puolueella' poliittista puoluetta tai poliittisten puolueiden liittoa, joka täyttää 3 artiklassa tarkoitettut ehdot.

3 artikla

Ehdot

Euroopan tason poliittisen puolueen on täytettävä seuraavat ehdot:

- a) se on oikeushenkilö siinä jäsenvaltiossa, jossa sen kotipaikka sijaitsee;
- b) se on edustettuna Euroopan parlamentissa tai kansallisissa parlamenteissa tai alueparlamenteissa tai alueneuvostoissa vähintään yhdessä neljäosassa jäsenvaltioista, tai

se on saanut edellisissä Euroopan parlamentin vaaleissa vähintään kolme prosenttia kussakin valtiossa annetuista äänistä vähintään yhdessä neljäosassa jäsenvaltioista;
- c) se kunnioittaa puolueohjelmassaan ja toiminnassaan Euroopan unionin perusperiaatteita eli vapauden, demokratian, ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien kunnioittamisen sekä oikeusvaltion periaatetta;

- d) se on osallistunut Euroopan parlamentin vaaleihin tai ilmaissut aikomuksensa tehdä näin.

4 artikla

Rahoitusta koskeva hakemus

1. Saadaksesen rahoitusta Euroopan unionin yleisestä talousarviosta Euroopan tason poliittisen puolueen on jätettävä vuosittain asiaa koskeva hakemus Euroopan parlamentille.

Euroopan parlamentti päättää asiasta kolmen kuukauden kuluessa sekä hyväksyy vastaavat määrärahat ja hallinnoi niitä.

2. Ensimmäisen hakemuksen liitteenä on oltava seuraavat asiakirjat:

a) asiakirjat, jotka osoittavat, että hakija täyttää 3 artiklassa tarkoitettut edellytykset;

b) poliittinen ohjelma, josta käyvät ilmi Euroopan tason poliittisen puolueen tavoitteet;

c) säännöt, joissa määritellään erityisesti elimet, jotka vastaavat poliittisesta johdosta ja talouden hallinnosta, sekä elimet tai luonnolliset henkilöt, joilla on oikeus toimia laillisena edustajana kussakin asianomaisessa jäsenvaltiossa, erityisesti kiinteän ja irtaimen omaisuuden hankkimiseksi tai luovuttamiseksi, sekä esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.

3. Kaikki 2 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ja etenkin jo esitettyä poliittista ohjelmaa tai sääntöjä koskevat muutokset on ilmoitettava Euroopan parlamentille kahden kuukauden kuluessa. Jollei ilmoitusta tehdä, rahoitus keskeytetään.

5 artikla

Tarkistaminen

1. Euroopan parlamentti tarkistaa säännöllisesti, täyttävätkö Euroopan tason poliittiset puolueet edelleen 3 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettut ehdot.

2. Euroopan parlamentti voi jäsentensä neljäosana, joka edustaa vähintään kolmea Euroopan parlamentissa edustettuna olevaa poliittista ryhmää, pyynnöstä jäsentensä enemmistöllä tehtävällä päätöksellä tarkistaa, että Euroopan tason poliittinen puolue täyttää edelleen 3 artiklan c alakohdassa tarkoitettun ehdon.

Ennen tällaisen tarkistuksen toteuttamista Euroopan parlamentti kuulee asianomaisen Euroopan tason poliittisen puolueen edustajia ja pyytää riippumattomista henkilöistä muodostuvaa komiteaa antamaan asiasta lausunnon kohtuullisen ajan kuluessa.

Tämä komitea muodostuu kolmesta jäsenestä. Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio nimeävät kukin yhden jäsenen. Euroopan parlamentti huolehtii komitean sihteeripalveluista ja rahoituksesta.

3. Jos Euroopan parlamentti toteaa, että jokin 3 artiklan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuista edellytyksistä ei enää täyty, ei kyseistä puoluetta, joka ei siten enää ole Euroopan tason poliittinen puolue, enää rahoiteta tämän asetuksen nojalla.

6 artikla

Rahoitukseen liittyvät velvollisuudet

Euroopan tason poliittisen puolueen on:

- a) julkistettava vuosittain tulonsa ja menonsa sekä selvitys varoistaan ja veloistaan;
- b) ilmoitettava rahoituslähteensä toimittamalla luettelo, jossa mainitaan lahjoittajat ja kultakin lahjoittajalta saadut määrät lukuun ottamatta enintään 500 euron suuruisia lahjoituksia;
- c) puolue ei saa ottaa vastaan
 - nimettömiä lahjoituksia,
 - lahjoituksia Euroopan parlamentin poliittisten ryhmien talousarvioista,
 - lahjoituksia liikeyrityksiltä, joihin julkiset viranomaiset voivat suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen perusteella,
 - luonnollisten henkilöiden ja muiden kuin kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettujen liikeyritysten tekemiä lahjoituksia, joiden suuruus on yli 12 000 euroa vuodessa lahjoittajaa kohden, sanotun kuitenkin rajoittamatta toisen kohdan soveltamista.

Euroopan tason poliittinen puolue saa kantaa jäseninään olevilta poliittisilta puolueilta jäsenmaksuja. Niiden määrä voi olla enintään 40 prosenttia Euroopan tason poliittisen puolueen vuotuisesta talousarviosta.

7 artikla

Rahoituksen käyttöä koskeva kielto

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta tai muista lähteistä myönnettävää Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoitusta ei saa suoraan eikä välillisesti käyttää muiden poliittisten puolueiden, etenkin kansallisten poliittisten puolueiden, rahoitukseen. Näihin muihin puolueisiin sovelletaan edelleen kansallisia sääntöjä.

8 artikla

Menojen luonne

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta tämän asetuksen mukaisesti maksettavia määrärahoja voidaan käyttää vain 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa poliittisessa ohjelmassa esitettyihin tavoitteisiin suoraan liittyvien menojen kattamiseksi.

Näihin menoihin kuuluvat hallintomenot sekä tekniseen tukeen, kokouksiin, tutkimukseen, rajat ylittäviin tapahtumiin, selvityksiin, tiedotukseen ja julkaisuihin liittyvät menot.

9 artikla

Toteuttaminen ja valvonta

1. Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoitukseen tarkoitetuista määrärahoista päätetään talousarviomenettelyjen mukaisesti, ja ne toteutetaan Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen ⁽¹⁾ säännösten mukaisesti.

2. Irtaimen ja kiinteän omaisuuden arvostaminen sekä niitä koskevat poistot suoritetaan Euroopan yhteisöjen muuta kuin rahoitusomaisuutta koskevasta kirjanpidosta 29 päivänä joulukuuta 2000 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2909/2000 ⁽²⁾ mukaisesti.

3. Tämän asetuksen nojalla myönnettyä rahoitusta valvotaan varainhoitoasetuksen ja sen soveltamissääntöjen mukaisesti.

Valvontaan kuuluu myös ulkopuolisen ja riippumattoman tilintarkastajan antama vuosittainen tilintarkastuslausunto. Tämä lausunto toimitetaan Euroopan parlamentille kuuden kuukauden kuluessa asianomaisen varainhoitovuoden päätyttyä.

4. Tätä asetusta sovellettaessa varat, jotka Euroopan tason poliittiset puolueet ovat saaneet perusteettomasti Euroopan unionin yleisestä talousarviosta, on palautettava tähän talousarvioon.

5. Tämän asetuksen nojalla myönnettävää rahoitusta saavien Euroopan tason poliittisten puolueiden on annettava tilintarkastustuomioistuimelle kaikki sen pyytämät asiakirjat ja tiedot, jotka ovat sen tehtävän täyttämiseksi tarpeen.

Jos Euroopan tason poliittiset puolueet ovat sitoutuneet menoihin yhdessä kansallisten poliittisten puolueiden ja muiden järjestöjen kanssa, Euroopan tason poliittisten puolueiden menoista on annettava tositteet tilintarkastustuomioistuimen käyttöön.

6. Euroopan tason poliittisten puolueiden, jotka ovat yleistä eurooppalaista etua edistäviä järjestöjä, rahoitukseen ei sovelleta varainhoitoasetuksen 113 artiklassa olevia tällaisen rahoituksen vähittäistä alenemista koskevia säännöksiä.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002, Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta (EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 336, 30.12.2000, s. 75.

*10 artikla***Määrärahojen jakaminen**

1. Käytettävissä olevat määrärahat jaetaan niiden Euroopan tason poliittisten puolueiden kesken, jotka ovat saaneet myönteisen päätöksen edellä 4 artiklassa tarkoitettuun hakemukseensa, vuosittain seuraavasti:

- a) 15 prosenttia määrärahoista jaetaan tasaosuuksina;
- b) 85 prosenttia määrärahoista jaetaan edustajien määrän mukaisessa suhteessa niiden puolueiden kesken, joilla on edustajia Euroopan parlamentissa.

Näitä säännöksiä sovellettaessa kukin Euroopan parlamentin jäsen voi kuulua vain yhteen Euroopan tason poliittiseen puolueeseen.

2. Euroopan unionin yleisestä talousarviosta myönnetty rahoitus saa olla enintään 75 prosenttia Euroopan tason poliittisen puolueen talousarviosta. Tätä koskeva näyttövelvollisuus kuuluu asianomaiselle Euroopan tason poliittiselle puolueelle.

*11 artikla***Tekninen tuki**

Tekninen tuki, jota Euroopan parlamentti antaa Euroopan tason poliittisille puolueille, perustuu yhtäläisen kohtelun periaatteeseen. Se myönnetään vähintään yhtä edullisin edellytyksin kuin

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 4 päivänä marraskuuta 2003.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. TREMONTI

muille sellaisille ulkopuolisille järjestöille ja yhdistyksille, joille on mahdollista myöntää samanlaista tukea, ja se toimitetaan laskua ja maksua vastaan.

Euroopan parlamentti julkaisee vuosittaisessa kertomuksessa kullekin Euroopan tason poliittiselle puolueelle antamaansa teknistä tukea koskevat tiedot.

*12 artikla***Kertomus**

Euroopan parlamentti julkaisee viimeistään 15 päivänä helmikuuta 2006 kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta ja rahoitetuista toimista. Kertomuksessa voidaan tarvittaessa tuoda esille rahoitusjärjestelmään tehtäviä muutoksia.

*13 artikla***Voimaantulo ja soveltaminen**

Tämä asetus tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Edellä 4—10 artiklaa sovelletaan hetkestä, jolloin kesäkuussa 2004 järjestettävien Euroopan parlamentin vaalien jälkeen pidettävä ensimmäinen istunto julistetaan alkaneeksi.